

ТОЛЬКІ ТАК! СПРАВАВОДСТВА па-БЕЛАРУСКУ!

Жнівень, 2015

**Як весці бізнес на беларускай мове,
навучаць на курсах Асацыяцыі Еўрапейскага Бізнесу**

А таксама ў нумары:

**Нямецкі студэнт вывучыў беларускую мову, каб
лепей разумець Статут ВКЛ**

**У Гародні жанчына адмовілася ад пашпарта з-
за расейскамоўных штампаў**

Айчынны спорт – па-беларуску

**28-гадовы салігарац патрабуе беларускай мовы
ад ДАІ**

Як весці бізнес на беларускай мове, навучаць на курсах Асацыяцыі Еўрапейскага Бізнесу

Асацыяцыя Еўрапейскага Бізнесу аб'яўляе набор слухачоў на курсы спраўнай беларускай мовы. Цяпер у новым фармаце: за кубачкам духмянай кавы ва ўтульнай кавярні Café del Parco. Пачатак заняткаў — верасень 2015 года.

Курсы бізнес-беларускай даюць магчымасць прадстаўнікам камерцыйных кампаній і ўсім зацікаўленым развіць здольнасці вуснай і пісьмовай бізнес-камунікацыі для прафесійнага стасавання, абслугоўвання, рэкламавання, выступаў, справаводства і штодзённай працы на беларускай мове.

Курс улучае 12 практычных заняткаў, якія даюць падмурак выкарыстанню мовы на ўсіх роўнях: прыём на працу, дакументацыя, фінансы і ўлік, вытворчасць, рэклама і прасоўванне на рынку, кіраванне праектамі, тэхніка, тэхналогіі, лагістыка, апрацоўка, угоды, арганізацыя, права, стасаванне з дзяржаўнымі органамі і арганізацыямі, электронны бізнес і г.д.

Каму патрэбны курсы?

Адмыслоўцам і кіраўнікам усіх роўняў. Тым, хто кіруе людзьмі, вядзе перамовы, складае адказныя дакументы, прадае, распавядае пра вырабы і паслугі, праводзіць сумоўі, піша справаздачы, рэкламуе, абслугоўвае пакупнікоў, тэлефануе і лістуе на конт гаспадарскіх пытанняў і г.д.

Што Вы атрымаеце?

Вы можаце чакаць паляпшэння ў тым, як Вы:

- гаворыце ўпэўнена;
- гаворыце дакладна, правільна і хутка;
- дасягаеце мэтай у размовах;
- стасуецца пісьмова, у тым ліку электроннай поштай;
- апісваеце складаныя паняткі і новыя тэхналогіі;
- правільна называеце прадметы вузкага прафесійнага ўжытку;
- пашыраеце спраўны слоўнік кавы запас самастойна;
- перакладаеце на беларускую з іншых моваў — вусна або пісьмова;
- разумеаеце практычныя адмет-

насці беларускае мовы;

лёгка і больш упэўнена сябруе з людзьмі;

паспяхова працуе ў шматмоўным асяроддзі.

Які змест заняткаў?

Асноўныя пытанні, якія будуць закранацца:

Моўны выбар і як ён уплывае на справы. Свядомое і падсвядомае ўспрыманне мовы, уздзеянне мовы на таго, хто гаворыць і хто слухае, адметнасці беларускае мовы, колькасныя паказчыкі ўплыву моўнага выбару на справы, стасаванне ў шматмоўным асяроддзі, стратэгіі моўнага выбару і г.д.

Гаспадарка. Працаўнікі, вытворчасць, кіраванне праектамі, тэхніка, тэхналогіі, лагістыка, апрацоўка, угоды, фінансы, бухгалтэрыя, арганізацыя, права, справаводства, стасаванне з дзяржаўнымі органамі і арганізацыямі, электронны бізнес і г.д.

Публічнае. Прасоўванне вырабаў і паслуг, рэклама, прэзентацыі, выступы перад сходамі, сацыяльныя сеткі, меркаванні, рацыянальныя і эмацыйныя артыкулы ў мэдыях, прапановы, тлумачэнне новага і складанага, апісанне стану і напрамкаў развіцця і г.д.

Асабістае. Камунікацыйныя стратэгіі, адмысловыя гутаркі, тэлефанаванне, афіцыйныя і электронныя лісты, запыты, структураванне, кароткасць і яснасць, высновы, абслугоўванне пакупнікоў, перамовы, перакананне, абарона і г.д.

Практыкаванні. Пераклад на беларускую мову, рэзюмэ, розныя правапісы, афіцыйны стыль, лексічныя, граматычныя, сінтаксічныя, арфаграфічныя складанасці, спраўнае асяроддзе, узбагачэнне слоўнікавага запasu, звышскладаныя сытуацыі, прыгажосць мовы, вузкая тэрміналогія і г.д.

Апроч гэтага, Вы навучыцеся больш упэўнена і паспяхова гаварыць, палепшыце валоданне мовай, зможаце развіваць свае камунікацыйныя здольнасці ў будучыні, самастойна развязваць

новыя складаныя пытанні.

Звыш таго, удзел у занятках прымуць дасведчаныя бізнесоўцы, якія падзяляцца сваімі спосабамі вядзення спраў, прасоўвання бізнесу і выкарыстання беларускай адметнасці на рынку. Прыклады такіх заняткаў можна знайсці на сайце Асацыяцыі Еўрапейскага Бізнесу.

Выкладчык курсаў — Аляксей Нарэйка, дырэктар беларускамоўнай кампаніі "Праўны пераклад", даследнік у галіне псіхалінгвістыкі і сацыялінгвістыкі, распрацоўнік слоўнікаў. Мае ступень магістра гуманітарных навук БДУ, навучаўся ў Швецыі і Нідэрландах.

Па выніках слухачы атрымаюць пасведчанні пра заканчэнне курса спраўнай беларускай мовы.

Заняткі будуць праходзіць раз на тыдзень ва ўтульным асяроддзі за кубачкам кавы ў кавярні Café del Parco па адрасе вул. Рэвалюцыйная, 28 (праблем з паркоўкай аўто ўвечары няма).

Будуць набраныя два гурты (10-15 чалавек кожны). Першыя заняткі гуртоў пройдуць 7 верасня (панядзелак) і 10 верасня (чацвер) 2015 года ад 18.30 да 20.00.

Курсы платныя — 1 850 000 беларускіх рублёў (кубачак кавы альбо гарбаты на кожным занятку ўключаны ў гэты кошт).

Залічэнне адбываецца ў парадку падачы заяў, і мы не гарантуем, што месцаў хопіць усім. Таму спяшайцеся звярнуцца першымі! Асноўны набор адбудзецца да 31 жніўня 2015 года. Дадатковы набор (калі застануцца вольныя месцы) адбудзецца ў часе ад 29 жніўня да 15 верасня 2015 году.

Каб запісацца на заняткі і аплаціць, лістуйце або тэлефануйце Кацярыне Сыраежкінай: электронная скрынка katsiaryna.syraezhkina@aebbel.by, тэлефон +375 29 167 99 48 (для запісу трэба паведаміць прозвішча, імя, імя па бацьку, пашпартныя дадзеныя і адрас рэгістрацыі).

Нямецкі студэнт вывучыў беларускую мову, каб лепей разумець Статут ВКЛ

Нямецкі студэнт Рубэн Більвард першы раз наведаў у Беларусь у 2012 годзе. А ўжо з верасня 2014 вярнуўся вывучаць беларускую мову на філалагічным факультэце БДУ. Прычына для вывучэння беларускай мовы была незвычайнай – жаданне лепей разумець Статут Вялікага Княства Літоўскага. У чэрвені гэтага году Рубэн развітаўся з Беларуссю і працягне навучанне ў Дрэздэне ў магістратуры.

Generation.by распытаў Рубэна Більварда пра асаблівасці яго досведу ў межах серыі гісторый беларускамоўных замежнікаў «Размаўляй са мной па-беларуску».

Пачаў вучыць беларускую, каб лепш разумець Статут і іншыя правыя тэксты ВКЛ на старабеларускай мове

Мая матывацыя да вывучэння беларускай мовы – інтарэс у гісторыі. Калі я пісаў бакалаўрскую работу на тэму Магдэбургскага права на беларускіх землях у час ВКЛ і Рэчы Паспалітай, я займаўся Статутам ВКЛ і прававымі тэкстамі ВКЛ, напісанымі на старабеларускай мове. Каб лепш разумець гэтыя тэксты, я вывучаю беларускую.

Практыка

Працэс вывучэння мовы ў асноўным у Беларусі – практыка. У мяне ёсць сябры, якія размаўляюць толькі па-беларуску, з імі я часта практыкаваў беларускую мову. Зараз у Нямеччыне я чытаю тэксты ў інтэрнэце і слухаю беларускую музыку, каб не забыцца пра яе.

Мне беларуская мова адразу спадабалася, хаця на ёй мала людзей размаўляе

Я ўжо часта бываў у Беларусі. Першы раз у 2012 годзе, калі мы з сяброўкай і аднакурсніцай ездзілі ў Брэст, каб пазнаёміцца з Беларуссю. Потым я праходзіў практыку ў Брэсцкай крэпасці ў 2013 годзе і нарэшце я зноў прыехаў адмыслова, каб вывучаць беларускую мову. Мне беларуская мова адразу спадабалася, хаця на ёй мала людзей размаўляе. Сітуацыя ў Беларусі, канешне, складаная. Але я хачу дапамагчы палепшыць яе.

Калі б я быў беларусам, я бы толькі з людзьмі з Расіі размаўляў на рускай

Калі б я быў беларусам, я гаварыў бы ўвесь час на беларускай мове. Толькі з людзьмі з Расіі я бы размаўляў і на рускай. Я пагаджаюся, што беларуская мова падобная на рускую, але больш падобная за чэшскую, якую я так-

сама вывучаю, але яны не аднолькавыя. Я таксама лічу, што беларуская – «мілагучная» мова. Фанетыка вельмі зручная, як і лексіка для немцаў, бо шмат нямецкіх слоў у беларускай мове.

Беларуская мова – мова-партизан

Беларуская мова – бедная мова. Бедная ў тым, што мала людзей ёй карыстаюцца. Яна як кветка, якую выкідаюць, таму што яна не выглядае вартай для захавання, бо ў яе ёсць моцны канкурэнт – руская мова. Але яна таксама партызан. На ёй мала гавораць, але яна ёсць, яна існуе.

Хачу публікавацца на ёй

Пакуль што я выкарыстоўваю беларускую мову проста ў размовах з сябрамі і часам у ЛГБТ-групе МЭЙК-АУТ, але я вельмі хачу публікавацца на ёй. Для гэтага трэба вывучыць яе лепш.

Парада замежнікам, што таксама вучаць беларускую

Замежнікам у мяне адна парада: чытайце вершы Янкі Купалы і Якуба Коласа. Яны класныя паэты. А калі моўнага ўзроўню яшчэ не хапае на паэзію, то чытайце дзіцячую літаратуру. Я зараз чытаю Рабінзона Круза)

generation.by

У Гародні жанчына адмовілася ад пашпарта з-за расейскамоўных штампаў

Гарадзенцы звяртаюцца ў Міністэрства ўнутраных спраў і Дэпартамент па грамадзянстве і міграцыі з патрабаваннем вярнуць беларускамоўныя штампы ў пашпартах грамадзян Рэспублікі Беларусь.

Апошнім часам службы, якія ў Гародні займаюцца афармленнем пашпартоў, пачалі выкарыстоўваць расейскамоўныя штампы аб прапісцы, рэгістрацыі шлюбаў і наяўнасці дзяцей за-

мест беларускамоўных, што для многіх жыхароў горада з'яўляецца асабістай абразай.

– Я зараз мяняю пашпарт і вельмі здзівілася, пабачыўшы, што там стаяць расейскамоўныя штампы. Я адмовілася ад пашпарта. Што гэта такое! Я хачу, каб стаяў той самы беларускамоўны штамп. Беларуская мова для мяне мова асноўная. Я тут жыву, я павінна паважаць, я павінна яе ведаць. І тыя, хто прыязджаюць сюды жыць, таксама

павінны ведаць, разумець і паважаць краіну.

Ва ўпраўленні па грамадзянству і міграцыі Гарадзенскай воініскай паліцыі патлумачылі, што расейскамоўныя штампы былі ўведзеныя замест беларускамоўных яшчэ некалькі гадоў таму. Афіцыйнага дакуманту аб замене беларускай мовы на расейскую з Міністэрства ўнутраных спраў не паступала.

Беларускае Радыё Рацыя

Айчынны спорт – па-беларуску

Каардынатар грамадскай ініцыятывы “Справаводства па-беларуску” Ігар Случак не стамляецца папулярызаваць беларускую мову ў айчынным спорце. Напачатку футбольнага сезону адпаведныя лісты ён даслаў у футбольныя клубы вышэйшай лігі. А гэтымі днямі падобныя лісты былі накіраваныя ў клубы першай і другой лігі.

– Спадзяюся, што ў гэтым годзе адказаў будзе больш. Хочацца спадзявацца, што іншыя каманды таксама паглядзяць на добрыя прыклады тых клубаў, якія ўжо выкарыстоўваюць беларускую мову, як тое ж “Дынама-Мінск”, футбольны клуб “Гомель”, бабруйская “Белшына”, хакейны клуб “Дынама-Мінск”.

Хочацца, каб клубаў, якія выкарыстоўваюць беларускую мову, стала нашмат болей. “Бачу, што гэтая справа не марная, – кажа Ігар Случак, – з кожным годам усё больш футбольных клубаў станоўча адказваюць на мае прашанні, і беларуская мова шырэй пачынае ужывацца ў спартыўным жыцці краіны”.

*Васіль Кроква, Беларускаяе
Радыё Рацыя*

28-гадовы салігорац патрабуе беларускай мовы ад ДАІ

Салігорскія ДАІшнікі не змаглі напісаць пратакол па-беларуску

У пракуратуру Салігорскага раёну 28-гадовы Аляксандар накіраваў скаргу на дзеянні мясцовых супрацоўнікаў ДАІ, якія, прад’яўляючы яму абвінавачанні ў дробным правапарушэнні, адмовіліся размаўляць на беларускай мове і ня здолелі скласьці пратакол па-беларуску.

«У мяне на лабавым шкле прымацаваныя бел-чырвона-белы і ўкраінскі сьцягі, але фармальнай падставай для складання пратаколу сталі шторкі на вокнах аўтамабіля. Калі супрацоўнікі ДАІ спынілі мяне, я адразу папярэдзіў, што буду зьвяртацца да іх на беларускай мове і патрабую таго самага ў дачыненні да сябе, як гэта прадугледжваецца моўным заканадаўствам. Але па-беларуску гаварыў толькі я, а яны — па-расейску. У выніку пратакол за шторкі таксама быў складзены па-расейску і на расейскамоўным бланку», — распавёў Аляксандар Малочка Радыё Свабода.

У скарге на імя пракурора раёну адзначаецца, што склад правапарушэння Аляксандрам Малочкам не аспрэчваецца, але яго просьба аб запаўненні пратакола на беларускай мове супра-

цоўнікамі ДАІ Сінельнікавым і Вялічкам была праігнараваная. Супрацоўнікі ДАІ не забяспечылі грамадзяніну паслугі перакладчыка, як таго патрабуе заканадаўства.

Ад салігорскай пракуратуры Аляксандар Малочка патрабуе належнай ацэнкі дзейнасці супрацоўнікаў дзяржаўна-праваахоўных органаў.

«Паводле закону „Аб дзяржаўнай службе“ права займаць дзяржаўныя пасады ў Рэспубліцы Беларусь маюць толькі асобы, якія валодаюць абедзвюма дзяржаўнымі мовамі. Атрымліваецца, што супрацоўнікі ДАІ, якія спынілі мяне, не адпавядаюць фармальным крытэрам для сваіх пасадаў», — кажа Аляксандар.

Аляксандар Малочка кажа, што напісаў заяву ў пракуратуру «з цікавасці», каб паглядзець на рэакцыю чыноўнікаў:

«Насамрэч, я не перакананы, што, напрыклад, беларускамоўная ДАІ патрэбная беларускаму народу. Пасля камунікацыі з супрацоўнікамі Міністэрства ўнутраных спраў я зразумеў, што яны ўвогуле не разумеюць, у чым сэнс маіх прэтэнзій. Яны завучана паўтараюць, што ў краіне дзвюхмоўе, таму расейская мова ня можа быць праблемай».

svaboda.org

**M&S
MEDIA**

Уладальнікі выдання **M&S Media**

Заснавальнік: *Францыск Піцёрскі*
Галоўны рэдактар: *Алесь Пыхай*
Карэктар: *Мікола Хмызняк*

246050, г. Гомель, вул. Пуліхава, 17,
рэдакцыя “Справаводства па-Беларуску”

Надрукавана на
Папяровай фабрыцы “Гумно”, г. Клінцы,
вул. Мажарская, 176.

Тыраж: 250 асобнікаў.

Распаўсюджваецца безкаштоўна.

Архіў газеты “Справаводства па-беларуску!” ў Беларускай інтэрнэт-бібліятэцы KAMUNIKAT:

http://kamunikat.org/spravavodstva_pa_bielarusku.html

Архіў УКантакце:

<http://vk.com/docs?oid=-19441275>

Мы ў сацыяльных сетках:

vk.com: [spravavodstva_pa_bielarusku](https://vk.com/spravavodstva_pa_bielarusku)

facebook.com: [spravavodstva](https://facebook.com/spravavodstva)

**M&S
MEDIA**